

Delgivning av arbetsplaner

Av 5 § minerallagen (1991:45) framgår att undersökningsarbete endast får utföras i enlighet med en gällande arbetsplan. För att en arbetsplan skall bli gällande måste den *delges* de ägare till mark där arbetet skall bedrivas och de innehavare av särskild rätt som berörs. Syftet med bestämmelserna är att förbättra informationen till fastighetsägare och andra sakägare och att ge dem möjlighet att påverka arbetenas utförande. Det bör också noteras att det enligt 15 kap. 6 § 2 minerallagen är straffbart att påbörja undersökningsarbete utan att ha en gällande arbetsplan. Det är således mycket viktigt att delgivningen genomförs på ett riktigt sätt. Bergmästaren utövar tillsyn över att bestämmelserna följs. Denna pm upprättas som ett led i tillsynsarbetet.

Att delgivning enligt lag skall genomföras av annan än en myndighet eller en domstol är inte vanligt men förekommer i andra sammanhang som t.ex. aktiebolagslagen och vid uppsägning av hyresavtal. Sådan delgivning brukar benämnas *delgivning genom enskild* eller *privat delgivning*.

Vad är delgivning?

Delgivning innebär att man ser till att någon får del av en handling. För att delgivning skall anses genomförd måste man ha någon form av *bevis*. Om de delgivningssätt som beskrivs i delgivningslagen (1970:428) används innebär det att bevis om delgivning finns. När det gäller enskilda kan eventuellt andra sätt tillämpas, t.ex. att handlingen överlämnas till den som skall delges i närvaro av ett vittne. I de fallen kan dock frågan uppkomma om bevisningen är tillräcklig.

Vad skall delges?

Bestämmelsen i 5 § minerallagen anger endast att det är arbetsplanen som skall delges. Även om det inte sägs uttryckligen måste fastighetsägarna och rättighetshavarna informeras om att om de vill framställa invändning så skall det ske skriftligt och vara tillståndshavaren tillhanda inom tre veckor från delgivningsdagen samt att arbetsplanen i annat fall blir gällande.

2007-06-12

Dnr 49-750-07

Sätten för delgivning

De flesta delgivningsformer som finns i delgivningslagen kan användas vid privat delgivning. Dessa är

- *Ordinär delgivning.* Innebär i första hand att handlingen sänds med begäran om ett *delgivningskvitto eller mottagningsbevis*. Skrivelsen sänds då i vanligt brev där den som söks uppmanas att underteckna delgivningskvittot och sända det åter till avsändaren. Handlingen kan också skickas i rekommenderat brev med begäran om mottagningsbevis, ESS-brev Rek. Även ett bud kan överlämna handlingen och samtidigt begära att den som mottar handlingen signerar ett delgivningskvitto (*buddelgivning*). Bland sätten för ordinär delgivning finns också ett förfarande som kallas *förenklad delgivning*. Detta delgivningssätt innebär dock inte någon förenkling vid delgivning av arbetsplaner enligt minerallagen och behandlas därför inte ytterligare här.
- *Delgivning genom stämmingsman eller motsvarande.* För att stämmingsmannadelgivning skall få användas fordras att delgivning inte kan ske genom ordinär delgivning. Så kan t.ex. vara fallet om delgivningen är mycket brådskande eller om ordinär delgivning inte kunnat fullföljas. Stämmingsmannadelgivning utförs av en stämmingsman eller någon annan i delgivningslagen särskilt utpekad tjänsteman. Stämmingsmän förordnas av polismyndigheten.
- *Kungörelsedelgivning.* Situationerna när kungörelsedelgivning får användas är kortfattat i de fall då
 - 1) den som söks saknar känt hemvist och det inte kan klarläggas var han/hon finns,
 - 2) den som söks har känt hemvist men det finns anledning att anta att denne har avvikit eller håller sig undan,
 - 3) delgivning skall ske med ett obestämt antal personer,
 - 4) antalet personer som skall delges är så stort att det skulle innebära större kostnad och besvär än som är försvarligt med hänsyn till ändamålet med delgivningen,
 - 5) delgivning skall ske med en samfällighetsförening (eller sammanslutning) med fler än 10 medlemmar och föreningen inte företräds av någon känd styrelse eller förvaltare och sammankallande saknas eller
 - 5) en juridisk person i vissa fall inte har någon registrerad behörig företrädare eller ett aktiebolag saknar registrerad postadress.

När enskilda använder sig av kungörelsedelgivning skall det ske via *länsstyrelsen*. Den enskilde ansöker hos länsstyrelsen, som prövar om kungörelsedelgivning kan tillämpas och ombesörjer kungörelsen.

- *Spikning.* Används under samma förutsättningar som kungörelsedelgivning enligt punkten 2 ovan. Spikning innebär att stämmingsmannen lämnar handlingen i slutet kuvert i den söktes hem eller, om det inte går, fästs på dörren.

De delgivningssätt som regleras i delgivningslagen som enskilda *inte* får använda sig av är *särskild postdelgivning och telefondelgivning*.

2007-06-12

Dnr 49-750-07

Vem skall delges?

De svårigheter som kan finnas i fråga om att avgöra vilka fastighetsägare och rättighetshavare som berörs av undersökningsarbetena kan inte behandlas i detta sammanhang. Däremot finns det regler om vem som kan delges när det inte är en enskild person som avses och i vissa fall möjlighet att delge någon annan än den sökta.

Då det gäller *dödsbon* är det i första hand en behörig ställföreträdare, t.ex. en boutredningsman, för dödsboet som skall delges. I annat fall kan man vända sig till en dödsbodelägare som sitter i boet, dvs. som bor kvar i den avlidnes bostad. Även dödsbodelägare som inte sitter i boet kan delges för dödsboets vägnar om delgivningen beror på att dödsboet äger en lantbruksenhet. Dödsbodelägare som mottagit handlingen skall underrätta övriga delägare utan dröjsmål. Finns inte någon av dessa företrädare måste var och en av dödsbodelägarna delges.

För *samfälligheter eller medlemmar i sammanslutningar* kan följande personer kan sökas: Ledamot av styrelse eller förvaltare, sammankallande för dem som skall besluta i samfällighetens och sammanslutningens angelägenheter om styrelse och förvaltare saknas eller suppleant. Den som mottagit handlingen skall underrätta övriga delägare. Finns ingen av de angivna företädarna måste alla delägare eller medlemmar delges. Om de är fler än tio får kungörelsedelgivning användas.

Juridiska personer delges genom någon som har rätt att företräda bolaget. Om flera är gemensamt behöriga att företräda den juridiska personen är det tillräckligt att delgivning sker med någon av dem. Om behörig företrädare saknas kan delgivning ske med någon som har rätt att sammankalla dem som ska besluta om den juridiska personens angelägenheter. Ytterligare möjliga förfaringssätt finns i delgivningslagen.

Surrogatdelgivning. I vissa fall kan delgivning ske med någon annan än den som ska delges, t.ex. någon i den söktes hushåll. Förfaringssättet kan användas i samband med stämmingsmannadelgivning eller buddelgivning och endast med viss försiktighet. För att delgivningen skall anses genomförd måste personen som tar emot handlingen acceptera och kvittera mottagandet. Denne skall också upplysas om sin skyldighet att se till att handlingen når den sökta. Surrogatdelgivning kan ibland också ske med juridiska personer.

2007-06-12

Dnr 49-750-07

Ytterligare information

De grundläggande bestämmelserna om delgivning finns i *delgivningslagen (1970:428)* och *delgivningsförordningen (1979:101)*.

Domstolsverket har gett ut en handbok om delgivning med utförlig information om när de olika delgivningssätten kan tillämpas och närmare om förfarandet för vart och ett av dem. Handboken finns tillgänglig på www.dvhandbok.domstol.se

Polismyndigheten kan lämna ytterligare information om förfarande vid stämningssmannadelgivning.

Om kungörelsedelgivning blir aktuell skall det ombesörjas av länsstyrelsen, som också kan lämna närmare upplysningar om hur det går till.

Lotta Lauritz
jurist